

[Juul Madsen.]

henvise til de bemærkninger, mit partis ordfører gjorde sidste år — at man bør lade en førsteprioritet i form af et kreditforeningslån eller sparekasselån gå ind i finansieringen og dermed normalisere finansieringen af arbejderboliger på landet. Dette vil bevirke, at der for de samme penge kan bygges flere boliger, hvilket der er behov for.

Jeg er af den opfattelse — og jeg har dog efterhånden noget kendskab til tingene — at lønningerne ved landbruget for de gifte arbejderes vedkommende er sådan, at en ordning af denne art, som vil give boliger til flere, ikke vil være nogen urimelighed og ikke vil være mere tyngende, end rimeligt er.

Endvidere skal jeg gøre opmærksom på, at der i forbindelse med den lov, der blev vedtaget sidste år om mulighed for ophævelse af landbrugsforpligtelsen for landbrugsejendomme under 4 ha og i andre tilfælde for dispensation, vel bliver boliger til rådighed, som kan bygges om eller restaureres for små penge, og som udmærket kan bruges til arbejderboliger; jeg ville heller ikke have noget imod, at man måske i særlige tilfælde kunne yde en hjælpende hånd, forudsat at finansieringen bliver, som jeg nævnte til indledning.

Med disse få bemærkninger skal jeg give den oplysning, at vi gerne fra mit partis side vil drøfte denne lovgivning i udvalg.

Axel Sørensen: Den form for fremskaffelse af boliger til den mindrebedemlede del af befolkningen på landet, som vi her behandler, har nu eksisteret i en menneskealder, og den har ikke blot bidraget til at ændre landsbyens udseende, men har samtidig givet gode boliger til billige priser. De 500-600 arbejderboliger, der hvert år bygges ude i landkommunerne, betragter vi derfor som et aktiv. Når man efter det foreliggende lovforslag kan erhverve en byggegrund og herpå opføre et beboelseshus med teknisk udstyr for en pris af 45.000 kr., vil jeg mene, at det er principielt rigtigt at fortsætte dermed på et tidspunkt, hvor boligbyggeriet på landet stadig ikke kan dække de boligsøgendes efterspørgsel. Man burde derfor måske snarere udvide de gældende regler, så flere ansøgere kunne opnå bevilning til opførelse af sådanne boliger.

Derfor anbefaler det radikale venstre lovforslaget og denne lovgivnings videreførelse.

Storgaard: Jeg vil gerne på mit partis vegne takke den højtærede landbrugsminister for det foreliggende lovforslag om udlån til arbejderboliger på landet. Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi inden for socialistisk folkeparti kunne ønske, at loven ikke alene omfattede boliger for de arbejdere, der er beskæftiget ved landbrug, men at den blev udvidet, sådan at alle arbejdende, der er beskæftiget i landbrugets eksport-erhverv, både slagterier, smørekspport, korn- og foderstofhandel og meget andet, kunne komme ind under den. Jeg tror, at mange tusind arbejdere ville benytte sig af tilbuddet, hvis loven fik en sådan udvidelse, for i dag spiller transportafstanden fra hjem til arbejdsplads ikke så stor en rolle som førhen. Jeg er selvfølgelig klar over, at det i øjeblikket er vanskeligt at skaffe flertal for disse ønsker, men jeg tror, at mange af det høje tings medlemmer kan tiltræde disse tanker.

Hvad angår selve det foreliggende lovforslag, kan man jo ikke undgå at lægge mærke til de forhøjede priser på bygninger og installationer. Den høje regerings indflydelse på lovgivningen i 1962-63 — det gælder både oms og helhedsløsning — har vel nok medført, at mange borgere er lullet i søvn og har ventet tilstande, som om vi skulle til at bo i en velfærdsstat. Men sådan er det desværre ikke gået, tværtimod.

Hvad angår byggegrunde, kan jeg ikke forstå, at der i det høje ting er givet udtryk for, at landbruget er fuldstændig urentabelt, for så skulle man da synes, at byggegrunde blev billige. Men når lånet til dem nu i særlige tilfælde er sat op til 3.500 kr., må jeg vistnok tage det som et udtryk for, at jordspekulationen også gør sig gældende ude på landet.

Derimod kan jeg bedre forstå, at lån til opførelse af bygninger er sat op til 38.000 kr., for det er min opfattelse, at omsen trods helhedsløsning og monopoltilsyn har stor betydning. Det er klart, at når en tømmermester skal bygge en landarbejderbolig og i tømmerhandelen køber træ til huset, skal han betale oms. Han tager det så hjem på værkstedet for at lave vinduer, vindueskarme, døre og alt, hvad der skal bruges til